

- Dragi učenci, pred nami je že 8. teden učenja na daljavo.
- V prejšnjem tednu ste opravili preverjanje znanja, na podoben način, kot bo potekalo ocenjevanje znanja.
- Nekateri ste se zelo potrudili, nekateri malo manj.
- Vsi, ki ste preverjanje opravili in ga poslali po e-pošti, sem pregledala in ovrednotila ter vam podala povratno informacijo.
- Dobili ste občutek, kako dobro vam je šlo, kaj morate še izboljšati, da boste čim uspešnejši pri ocenjevanju znanja.
- Če kdo preverjanja še ni opravil, naj to stori čim prej, kajti naslednji teden, 19. maja, bo potekalo ocenjevanje znanja.

Pri ocenjevanju bom upoštevala:

- ustrezne, smiselne vsebine, vezane na čas oziroma zgodovinsko obdobje v katerega vas bo ponesel časovni stroj,
- pravočasno oddajo naloge,
- pravopis (do neke mere),
- smiselno razdeljeno besedilo na uvod, jedro in zaključek,
- podpis avtorja, razred in datum.

Vem, da se boste pri ocenjevanju potrudili in napisali zgodbo v Wordu ter jo v priponki poslali v pregled in analizo.

V roku enega tedna boste prejeli povratno informacijo (ovrednoteno nalogo in oceno), na način, kot ste jo prejeli za preverjanje.

Časovni stroj se bo tokrat ustavil nekje drugje, bodisi v stari Grčiji, kot se je tokrat ali pa v rimski državi. Zato je prav, da ponovite vsebine starogrške in rimske države, ki ste jih osvojili že pred učenjem na daljavo in so bile tudi že utrjene.

- **Natančno navodilo (do kdaj najkasneje boste morali nalogo oddati, torej jo preko e-pošte poslati v pregled), dobite na začetku prihodnjega, 9. tedna učenja na daljavo.**

- V tem tednu boste nadaljevali s spoznavanjem srednjega veka.
- Samostojno boste osvojili vsebine o naših prednikih, Slovanih.
- Te vsebine so za nas, Slovence, izredno pomembne, saj je to čas začetka nastajanja slovenske države.

O naših prednikih že veliko veste:

- poznate njihovo pradomovino,
- njihovo življenje,
- smeri, v katere so se selili,
- kateri slovanski narodi pripadajo Z, V ali J Slovanom,
- kako je bila organizirana družba, v kateri so živeli.

Ponovite te vsebine.

- Pri delu si boste pomagali, tako kot do sedaj, s PP in učbenikom.
- Za ponovitev ali za uvodno motivacijo (kakor se boste odločili, lahko obakrat) boste prisluhnili razlagi učitelja Simona, za lažje razumevanje vsebin na tej povezavi (<https://www.youtube.com/watch?v=bv9D57oWSFw>).
- Na naslednji prosojnici vas čaka **naslov**, ki ga zapišete v zvezek in sledite navodilom.
- Tabelsko sliko prepíšite v zvezek (ne prepisujete rdeče napisanega besedila, razen naslova).

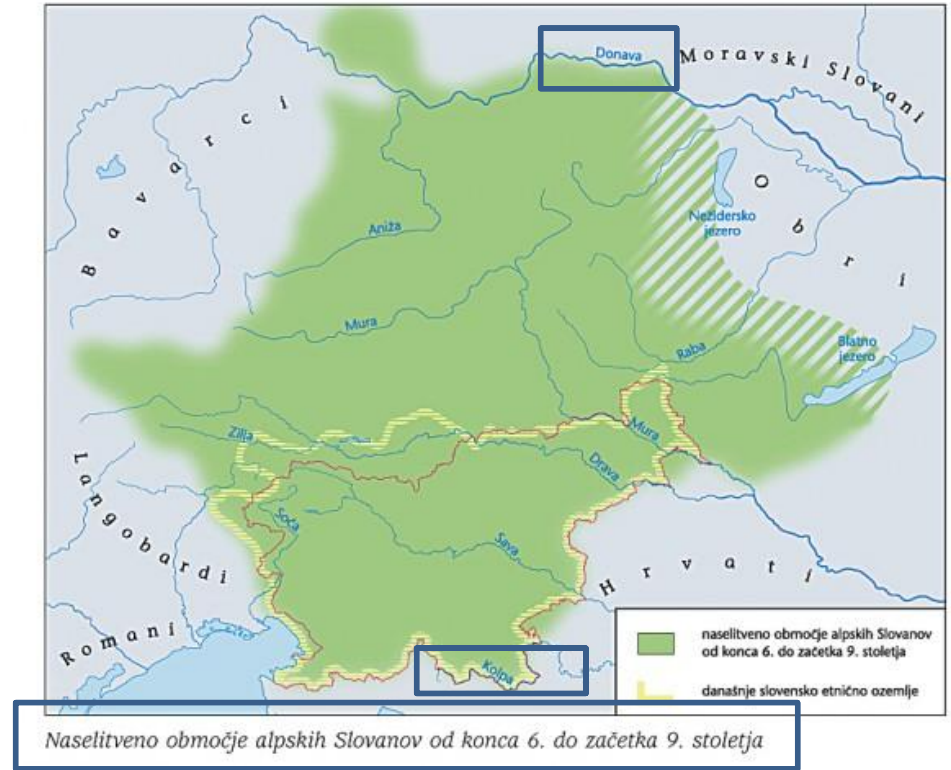
**KAJ SE JE DOGAJALO OB PRESELJEVANJU NA VZHODNOALPSKEM
PROSTORU (U 98 – 100)**

1. Naselili so se Slovani

- Na Balkan so prišli skupaj z Obri ali Avari.
- Naseljevanje na današnje slovensko ozemlje je potekalo od srede 6. do srede 7. stoletja.
- Naselili so obširen prostor vzhodnih Alp, zato jih imenujemo tudi alpski Slovani.
- Pri naseljevanju je prihajalo do mešanje slovanskih prebivalcev s staroselci
- Pozorno si oglejte zemljevid, ki prikazuje naselitveni prostor Slovanov.
- Do kam je naselitev segala na severu (reka), jugu (reka), vzhodu (nižina) in zahodu (nižina)? (prostor poselitve imate zapisan v U na str. 98 – preberite)
- Kdo so bili sosedje Slovanov? (sosednja plemena so zapisana na zemljevidu)

© Modrijan založba, d. o. o.

- Slované so z vzhoda ogrožali Obri ali Avari (njihovo središče v Panonski nižini).
- Zaradi tega je v 7. stol. nastala **Samova plemenska zveza** – prva znana slovanska politična tvorba v srednji Evropi.

2. Nastala je Karantanija

- prva državna tvorba na ozemlju V Alp
- samostojna od srede 7. do srede 8. stol.
- središče Krnski grad na Gosposvetskem polju (današnja Koroška v južni Avstriji)

3. Nastala je Karniola

- Še ena politična tvorba na današnjem slovenskem ozemlju, južno od Karantanije.

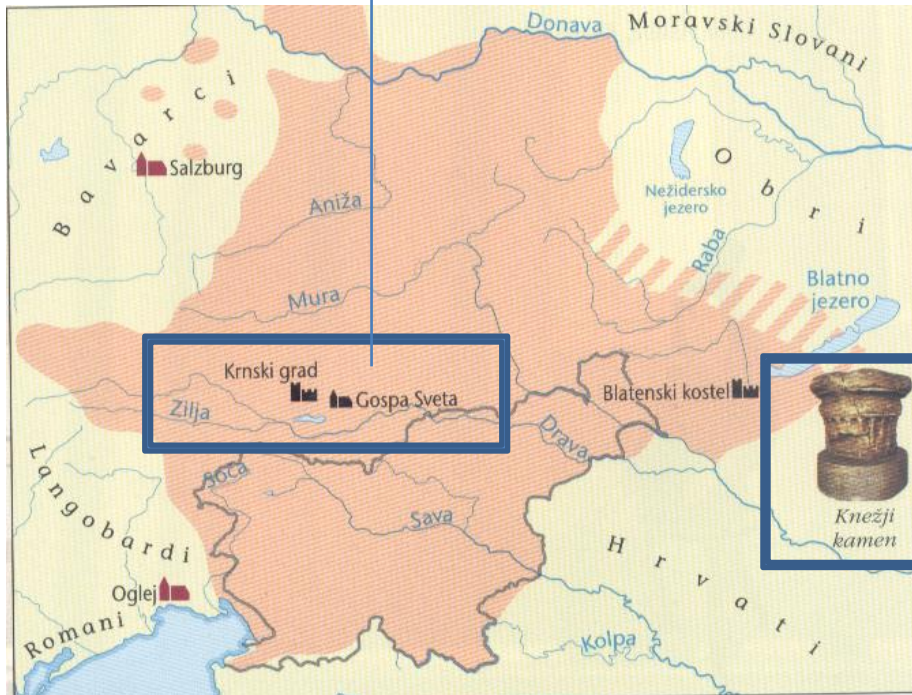

Pozorno si oglejte zemljevid, ki prikazuje vse tri slovenske politične tvorbe.

Cerkev Gospa Sveta,
kjer je nekoč stal Krnski
grad – današnja
avstrijska Koroška.

Ali imaš doma slovenski
kovanec za 2 centa?
PREVERI.

Kovanec za 2 centa –
oglej si ga v U na str. 100
in preberi besedilo
AKTUALNO.

Knežji kamen – oglej si ga v U na str. 99
in preberi besedilo pod njim.

4. KARANTANSKA DRUŽBA

- PLEMIČI – na čelu KNEZ (dedna oblast, vendar ga je moralo potrditi ljudstvo).
- Ustoličevanje (poseben obred) karantanskih knezov.
- Na naslednji prosojnici preberite vir in izvedeli boste, kako je potekalo ustoličevanje ob knežjem kamnu.

Vojvodski prestol, ki si ga lahko ogledamo na Gosposvetskem polju.

Če ne boste imeli ideje, kam bi šli na nedeljski izlet z družino, vam priporočam, da greste na avstrijsko Koroško (ko bo korana nevarnost mimo) .

Odlomek iz Knjige resničnih zgodb opata Janeza Vetrinjskega, 1. pol. 14. stol.

»Pod Krnsko goro (danes Šenturska gora) namreč, blizu cerkve sv. Petra, je kamen; nanj posade svobodnega kmeta (koseza), v katerega naslednjem rodu je ta služba dedna. /.../

Oblečen je v kmečko obleko, klobuk in čevlje, se drži nepremično. Pojavi se knez s praporom dežele, spremljan od plemičev in vitezov. Slečejo ga dragocenih oblačil in nekdo, ki ima to pravico po nasledstvu, ga obleče na strani s plaščem, klobukom /.../, na isti način kot je oblečen kmet.

S palico v roki tako pristopi ... Kmet pa, ki sedi na kamnu, naj v slovenskem jeziku zakliče: **'Kdo je ta, ki se tako prihajajoč približuje?'**

Okoli sedeči odgovore: **'Ta je knez dežele.'** Nakar oni: **'Ali je pravičen sodnik, ki ima v mislih blagor domovine, je svobodnega stanu, da bo vreden? Ali je spoštovalec in branilec krščanske vere?'**

Vsi naj odgovore: 'Je in bo.' Nakar oni: 'Vprašam torej, po kateri pravici me sme odstraniti s tega sedeža.' Vsi rečejo: 'S 60 denarji, s temi pisanimi živalmi in z oblačili, v katera je knez oblečen, tudi bo napravil tvojo hišo svobodno in brez davka.' Nato kmet, ki je udaril kneza rahlo po licu, ukaže s tem, naj bo dober sodnik, in se vzdigne, vzame k sebi imenovane živali in ponudi knezu prostor.

Knez se postavi na kamen, z golim mečem v rokah se obrne na vse strani, vihteč meč. /.../ Od gore **hiti knez k cerkvi Gospe Svete** /.../. Tam naj bere škof ali odličnejši prelat mašo in naj kneza, še vedno oblečenega v kmečko obleko, **blagoslovi.**«

- KOSEZI – knezovo konjeniško spremstvo.
- SVOBODNI KMETJE – združeni v ŽUPE, ki so jim načelovali ŽUPANI.
- SUŽNJI – staroselci in vojni ujetniki.
- V zvezek narišite karantansko družbo v obliki piramide. Pomagajte si s sliko na desni.

POMISLI:

- Na kaj vas spominja „karantanska“ piramida?
- Kateri družbeni sistem je bil značilen tudi za Karantanijo?

svobodni kmetje
ali

knez

župan

kosezi

svobodnjaki

sužnji

5. Razširila se je krščanska vera

- Karantanijo so ves čas obstoja ogrožali Obri ali Avari.
- Bili so prešibki, zato so za pomoč zaprosili Bavarce.
- Zahtevali so, da priznajo njihovo nadoblast.
- Ko so si Franki pokorili Bavarce, Karantanija pride še pod frankovsko oblast.
- Knez Borut je moral na bavarski dvor poslati za talca v znak pokorščine sina Gorazda in nečaka Hotimira.
- Vzgajali so ju v krščanskem duhu, zato so sprejeli krščansko vero.
- Pokristjanjevanje se je širilo iz dveh centrov.

- Oglejte si zgornji zemljevid in zemljevid v U na str. 100 in odgovorite na vprašanja.
 1. Kje sta bila centra krščanstva?
 2. Katera je bila mejna reka med obema centroma?
 3. Kdo je določil mejo zaradi spora med obema centroma?
 4. Kdo je bil prvi škof v Karantaniji?

ZANIMIVOST:

- Ali veste, da je pokristjanjevanje alpskih Slovanov opisal naš največji pesnik France Prešeren, v pesnitvi Krst pri Savici.
- Pesnitev je sestavljena iz treh delov.
- Tema drugega dela, z naslovom Uvod, je ravno pokristjanjevanje Karantancev v 8. stoletju.
- V zadnjem delu pesnitve opisuje krst Črtomira pod slapom Savica, iz katerega priteče Sava Bohinjka.
- Ali ste že bili pri tem slapu v Bohinjski dolini, pod planoto Komna, v Julijskih Alpah?
- Ogleđ slapa in same doline priporočam za nedeljski izlet.
- Upam, da vam je bila tema zanimiva in razumljiva.
- Za ponovitev lahko zopet prisluhnite razlagi učitelja Simona.
(<https://www.youtube.com/watch?v=bv9D57oWSFw>)

- O tej pesnitvi se boste učili v naslednjem šolskem letu pri slovenščini in spomnili se boste, katero zgodovinsko temo opisuje.